

РОЛЬ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З МЕДИЧНОЇ ГЕНЕТИКИ

Підвісоцька Н.І.

К.мед.н., доцент кафедра педіатрії та медичної генетики Вижого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Вступ. Природа створила ігри для всебічної підготовки до життя, тому вони мають генетичний зв'язок з усіма видами діяльності людини та є специфічною формою пізнання, праці, спілкування, мистецтва тощо. Однак на відміну від ігор загалом, дидактичні (навчальні) ігри мають істотну ознакою: чітко сформульовану освітню мету і спрямованість на досягнення конкретного навчального результату.

Основна частина. Технологізація сучасної системи освіти спонукає розглядати дидактичні ігри як цілісну модель навчально-виховного процесу, що функціонально може перебувати одразу на двох рівнях: предметно-методичному та локальному (модульному) та паралельно виконувати роль методики реалізації певного змісту навчання в межах одного предмету і технології окремих частин навчального процесу.

У контексті підготовки студента-медика особливий інтерес становлять ділові (імітаційні) ігри. Головним їх призначенням є створення умов для різнобічного, комплексного вивчення нового навчального матеріалу, розвитку інтелектуальних, творчих та комунікативних здібностей, формування професійних умінь та навичок. У навчальному процесі застосовують різні модифікації ділових ігор: імітаційні, операційні, рольові ігри, психо- та соціограми тощо. При вивчені медичної генетики ефективним вважаємо застосування рольових ігор.

Підготовка та проведення рольових ігор проходить у чотири етапи:

1. Доігровий (підготовчий) етап починається із розробки сценарію – умовного відображення ситуації та об'єкта. До його змісту входять: навчальна мета гри, опис проблеми, яка буде досліджуватись, обґрунтування поставленої мети, план гри, загальний опис ігрової процедури, зміст ігрової ситуації, характеристика дійових осіб.

2. Вхід у гру - інструктаж її учасників та експертів. На цьому етапі учасники гри отримують пакети необхідних документів та матеріалів, знайомляться з правилами її проведення.

3. Проведення гри відбувається за спланованим сценарієм.

4. Аналіз та обговорення результатів гри передбачає обмін думками учасників гри, експертів та спостерігача (викладача) про її результати: рівень досягнення загальної навчальної мети та завдань.

При проведенні практичного заняття з медичної генетики на початку гри студентам пропонується вихідна інформація про персонажі (лікар-генетик та пробанд (пацієнт, який звернувся за медико-генетичною допомогою)), яких вони гратимуть, ставиться завдання: уявити себе на місці кожного

з них. Студенти працюють у парі: один – лікар, що проводить детальний огляд пацієнта, використовуючи при цьому провідний в генетиці клінічно-генеалогічний метод дослідження, детально збираючи генеалогічний анамнез, акцентуючи увагу на особливостях фенотипу пацієнта, складаючи та аналізуючи сімейний родовід. Інший студент (пацієнт) повинен максимально чітко та вірно відповісти на поставлені запитання.

Рольові ігри дають студентам можливість виступати та імпровізувати, але в кінцевому результаті навчають їх знаходити головне у широкому спектрі теоретичного матеріалу, формують необхідний для опанування майбутньої професії медика, досвід роботи.

Нашою практикою доведено, що використання рольових ігор дає позитивний результат на різних етапах засвоєння знань та допомагає студентам активно використовувати в клінічній практиці теоретичні знання з медичної генетики. Розв'язуючи навчальні завдання у такий спосіб, викладач закладає модель подальшої професійної діяльності майбутнього лікаря-клініциста, а студенти вчаться бути активними та самостійними.

Після проведення ситуаційної гри у 91% студентів відмічається активізація пізнавальної діяльності, зростає відсоток позитивних відповідей при написанні заключних тестових завдань. Вважаємо, що ефективніше застосовувати ситуаційні ігри не на початку, а наприкінці вивчення теми.

Висновок. Використання дидактичних ігор у процесі вивчення медичної генетики створює належні умови для активізації та інтенсифікації навчально-виховного процесу. Студенти отримують широкі перспективи для розкриття здібностей, розвитку клінічного, творчого потенціалу, вчаться бути активними та самостійними у виборі власних життєвих позицій. Цикл медичної генетики допомагає студентам отримати інформацію щодо сучасної діагностики та профілактики спадкової патології та активно використовувати в клінічній практиці теоретичні знання в області генетики.

Список літератури:

1. Вовнова Н.А. Особенности формирования информационной компетентности студента ВУЗа / Н.А. Вовнова, А.В. Войнов // Инновации в образовании. – 2004. – № 4. – С. 111 – 118.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М. Дичківська – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Жиляев А.А. Психологические особенности подготовки и проведения семинарских и практических занятий / А.А. Жиляев // Инновации в образовании. – 2004. – № 3. – С. 139 – 152.
4. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: Навч. посібник для студентів вищ. навч. закл. / П.М. Щербань – К.: Вища школа, 2004 – 206 с.